

Spiekerskorner

Vakonderdeel
Lezen

Klas
1-6 ASO/TSO/BSO

Onderwerp

Lezen met een zelfgekozen leesdoel.
Voorkennis inventariseren.

Bedoeling

Voorkennis inventariseren.

Het lezen van een tekst wordt moeilijker naargelang de kennis die we al hebben over het onderwerp, kleiner is. Zie bij voorbeeld het lezen van een artikel uit een computertijdschrift voor iemand die niks van computers kent.

Een lezer hangt nieuwe informatie uit de gelezen tekst op aan begrippen, relaties tussen begrippen, toestanden enz. die hij al kent. Is die kennis niet of in geringe mate aanwezig, dan wordt het verwerken van de nieuwe informatie moeilijk, zomet onmogelijk.

Als het over algemene of actuele onderwerpen gaat, beschikken de leerlingen vaak al wel over enige voorkennis. Dat is zo beslist voor b.v. het regenwoud en de problemen die daarmee samenhangen. Vaak echter zijn ze zich niet altijd bewust van hun eigen voorkennis. Vandaar de eerste lesfase (inventarisatie van wat de leerlingen al weten over het regenwoud), die meteen ook dienst doet als motivatiefase. Door die inventarisatie krijgen leerlingen die niet over voorkennis over het onderwerp beschikken, die door hun klasgenoten toegespeeld. Dat vergemakkelijkt ook voor hen het lezen. En het is een goede spreek- en luisteroefening.

Vragen formuleren voor de tekst gelezen wordt (zelfgekozen leesdoel).

Als de leerlingen zelf hun vragen mogen formuleren in verband met een onderwerp, gaan ze de tekst allicht doelgerichter en geconcentreerder lezen. Ze leren ook vragen stellen naar aanleiding van een gegeven onderwerp. De vragen komen bovendien van henzelf en zijn nu eens niet opgelegd door de leerkracht.

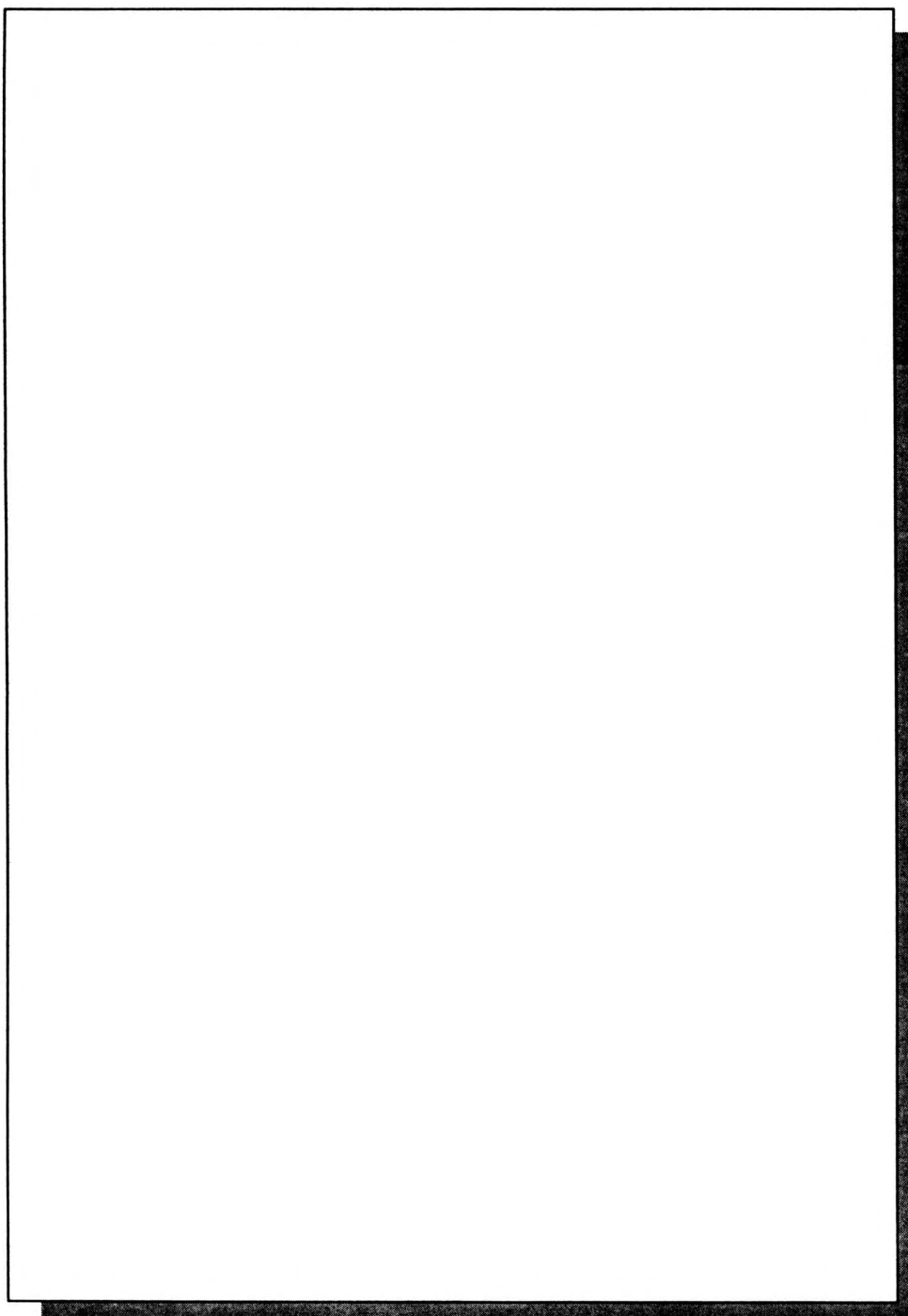
Materiaal

Een tekst aangepast aan het leeftijdsniveau. In bijlage is een voorbeeldtekst uit Blikopener (oktober 1988) opgenomen: *Huil maar om het regenwoud*.

Lesverloop

1. De leerkracht brengt een onderwerp te berde. Inventarisatie van wat de leerlingen erover weten (voorkennis).
2. Elke leerling stelt een aantal vragen over het onderwerp i.v.m. wat hij/zij er nog graag over zou weten.
3. Inventarisatie van de vragen.
4. Elke leerling kiest twee of drie vragen uit het lijstje.
5. Met die vragen in het achterhoofd lezen de leerlingen de tekst. Ze zoeken het antwoord op die vragen (dat ze niet altijd gaan vinden).
6. Klassikale bespreking: wie heeft een antwoord op (één van) zijn vragen? wat was het antwoord? Eventueel vergelijken met andere leerlingen, aanvullen.

Chris Cuyves, Herenboslaan 34, 2500 Koningshooikt